

Ministerie van Buitenlandse Zaken

[...]

Uitsluitend per e-mail: [...]

Datum 22 maart 2023

Betreft Reactie op uw Woo-verzoek

Geachte heer [...]

In uw aanvullend bezwaarschrift van 3 augustus 2021, ontvangen per e-mail op 3 augustus 2021, tegen het besluit van 28 april 2021, heeft u, onder punt 1, Introductie en inleidende opmerkingen, in de eerste alinea, met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om openbaarmaking van informatie en documenten inzake de "erkenning van de Armeense genocide" van 29 augustus 2019 tot en met 3 augustus 2021, met name:

1. Alle relevante beleidsdocumenten;
2. Alle interne correspondentie binnen het ministerie van Buitenlandse Zaken;
3. Alle externe correspondentie met andere organen van de Staat en derde partijen (waaronder andere staten);
4. Alle notulen van vergaderingen en interne en externe ontvangen notities over dit onderwerp;
5. Alle externe correspondentie over het onderwerp, met name met Armeense organisaties in Nederland, en wetenschappers en wetenschappelijke instituten.

Daarnaast vraagt u om informatie en documenten die verband houden met:

- a. (de bepaling van) het standpunt van de regering over diverse moties;
- b. Het gezamenlijk advies van de Commissie van advies inzake Volkenrechtelijke vraagstukken (CAVV) en de Extern Volkenrechtelijk Adviseur (EVA) over het gebruik van de term 'genocide' door politici, met name de kabinetsreactie op dat advies;
- c. De oprichting van het Armeense genocidemonument op de begraafplaats 'de Boskamp' in Assen in 2000/2001 alsmede rond de oprichting en inwijding van het monument op het terrein van de Armeense Kerk in Almelo in 2014.

Directie Europa

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl
Nederland
www.nederlandwereldwijd.nl

Contact

E woo@minbuza.nl

Onze referentie

BuZa.2023.15027-17

Op 3 september 2021 ging u per e-mail een ontvangstbevestiging van uw Wob-verzoek toe.

Tijdens de hoorzitting van 8 oktober 2021 werd met u overeengekomen dat de afhandeling van dit derde Woo-verzoek na de afhandeling van uw tweede [...] verzoek en het bezwaar zou plaatsvinden.

Per e-mail van 9 december 2022 werd u geïnformeerd dat zienswijzeverzoeken aan derde partijen waren toegestuurd, tevens werd de verwachting uitgesproken dat het besluit u begin dit jaar zou toegaan.

Met betrekking tot uw verzoek om informatie bericht ik u als volgt.

Verzoek op basis van de Wob – nu de Woo van toepassing

U heeft uw verzoek om openbaarmaking van informatie gedaan op grond van de Wob. Vanaf 1 mei 2022 is de Wob vervangen door de Woo. De Woo kent geen overgangsrecht; dit betekent dat vanaf 1 mei 2022 de Woo geldt. Uw Wob-verzoek van 3 augustus 2021 neem ik daarom als een Woo-verzoek in behandeling.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Woo. Voor de relevante Woo-artikelen verwijs ik u naar de bijlage.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 81 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. De inventarislijst (zie bijlage 2) vermeldt de toegepaste uitzonderingsgronden per document.

De uitzonderingsgronden uit de Woo kunt u vinden in bijlage 1. In het besluit staat de nadere toelichting bij de toegepaste gronden. Hierdoor wordt per document duidelijk wat is besloten.

Zienswijzen

Belanghebbenden zijn in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen te geven. De derde belanghebbenden stemmen in met de openbaarmaking.

Besluit

Ik heb besloten (deels) aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht (deels) openbaar te maken.

Bij het niet openbaar maken van (passages uit) documenten heb ik de volgende Woo-artikelen toegepast:

- artikel 5.1., tweede lid, aanhef en onder a
- artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e
- artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, en
- artikel 5.2.

Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

Datum
22 maart 2023
Onze referentie
BuZa.2023.150
27-17

Overwegingen

Datum
22 maart 2023
Onze referentie
BuZa.2023.150
27-17

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1 van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de relatie van Nederland met andere landen, staten of internationale organisaties beschadigt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het betreft hier onder andere vertrouwelijk gedeelde informatie door andere landen, zoals EU-lidstaten en andere westerse mogendheden. Ook in het internationale contact is openbaarheid en transparantie steeds gebruikelijker en belangrijker voor het goede functioneren van de democratische rechtsorde. In dit geval echter kan worden aangenomen dat in de toekomst zowel bilateraal overleg met de desbetreffende landen als binnen multilaterale fora moeilijker zal verlopen, wanneer ik deze informatie openbaar maak. Dit omdat openbaarmaking van deze informatie andere landen ervan kan weerhouden in de toekomst informatie te delen binnen internationale fora of in bilaterale contacten met Nederland.

Afwegende het belang van de internationale en bilaterale betrekkingen en het publieke belang bij openbaarmaking, acht ik het eerste in een aantal gevallen zwaarder wegen. Ik zal deze informatie daarom niet openbaar maken. Onder toepassing van deze grond staan meerdere documenten op de inventaris als integraal niet openbaar.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, telefoonnummers en functienamen. Hierbij heb ik in de beoordeling meegewogen of de betrokken personen vanuit hun functie regelmatig in de openbaarheid treden. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van de genoemde persoonsgegevens de privacy van betrokkenen prevaleert boven het belang van openbaarmaking.

Voor zover het persoonsgegevens van ambtenaren betreft ben ik in het kader van goed werkgeverschap van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Hierbij heb ik in de beoordeling meegewogen of de betrokken personen vanuit hun functie regelmatig in de openbaarheid treden.

Datum
22 maart 2023
Onze referentie
BuZa.2023.150
27-17

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Bepaalde passages uit meerdere documenten zouden naar mijn mening leiden tot belemmering van het functioneren van de Staat.

Het is belangrijk dat bewindspersonen vrij met elkaar kunnen spreken. Met het oog op een goed bestuur is het ongewenst dat bewindspersonen tegen elkaar uit kunnen worden gespeeld als hun afwijkende opvattingen openbaar worden. Om deze reden wordt informatie over de opvattingen van individuele bewindspersonen binnen het kabinet niet openbaar. Notulen van de (Rijks-)ministerraad, onderraden, ministeriële commissies en overleggen tussen bewindspersonen worden in het geheel niet openbaar gemaakt met een beroep op de eenheid van regeringsbeleid.

Het vrijgeven van bepaalde passages geeft bovendien teveel inzicht in de interne besluitvorming.

Naar mijn mening wegen deze belangen zwaarder dan het belang van openbaarheid, ik maak deze informatie daarom niet openbaar. Onder toepassing van deze grond staan meerdere documenten op de inventaris als integraal niet openbaar.

Daarnaast maak ik links naar en telefoonnummers van (inter-) departementale overlegfora en sites, en wachtwoorden om in te loggen in deze overlegfora niet openbaar. Openbaarmaking hiervan kan ertoe leiden dat niet-geautoriseerde personen toegang krijgen tot overleggen, hetgeen verbindingen, en overleggen kan verstoren. De hinder die de Staat hiervan ondervindt weegt naar mijn oordeel zwaarder dan het algemeen belang van openbaarmaking.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad.

Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Datum
22 maart 2023
Onze referentie
BuZa.2023.150
27-17

Het is van belang dat ambtenaren intern vrij met elkaar van gedachten moeten kunnen wisselen over beleidskeuzes. Een zekere mate van veiligheid is nodig om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ik acht het in dit geval ook niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om met toepassing van artikel 5.2, tweede lid, de persoonlijke beleidsopvattingen toch openbaar te maken. Gelet hierop maak ik één passage niet openbaar.

Wijze van openbaarmaking en plaatsing op internet

De documenten die door mij openbaar worden gemaakt op grond van de Woo, treft u bij dit besluit in kopie aan. De openbaar gemaakte stukken worden met een geanonimiseerde versie van het besluit op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Mocht u naar aanleiding van dit besluit vragen hebben, kunt u contact opnemen met de Directie Juridische Zaken via woo@minbuza.nl.

Hoogachtend,
De minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,

[Deze brief is niet voorzien van een handtekening. In een formele en beveiligde omgeving is vastgelegd dat de beslissingsbevoegde akkoord is met de inhoud van dit document en de verzending.]

Erik Weststrate
directeur Europa

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de datum van dit besluit een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Buitenlandse Zaken, t.a.v. Directie Juridische Zaken, Afdeling Nederlands Recht, postbus 20061, 2500 EB Den Haag.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Woo

Artikel 1.1

Eenieder heeft recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen, behoudens bij deze wet gestelde beperkingen.

Artikel 2.1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
document: een door een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, opgemaakt of ontvangen schriftelijk stuk of ander geheel van vastgelegde gegevens dat naar zijn aard verband houdt met de publieke taak van dat orgaan, die persoon of dat college;
milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
Onze Minister: Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
publieke informatie: informatie neergelegd in documenten die berusten bij een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, of informatie die krachtens artikel 2.3 door een bestuursorgaan kan worden gevorderd.

Artikel 2.5

Bij de toepassing van deze wet wordt uitgegaan van het algemeen belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische samenleving.

Artikel 4.1

1. Eenieder kan een verzoek om publieke informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. In het laatste geval beslist het verantwoordelijke bestuursorgaan op het verzoek.
2. Een verzoek kan mondeling of schriftelijk worden ingediend en kan elektronisch worden verzonden op de door het bestuursorgaan aangegeven wijze.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de aangelegenheid of het daarop betrekking hebbende document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
5. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan binnen twee weken na ontvangst van het verzoek de verzoeker om het verzoek te preciseren en is het de verzoeker daarbij behulpzaam.
6. Het bestuursorgaan kan besluiten een verzoek niet te behandelen, indien de verzoeker niet meewerkt aan een verzoek tot precisering als bedoeld het vijfde lid. In afwijking van artikel 4:5, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt het besluit om het verzoek niet te behandelen aan de verzoeker bekendgemaakt binnen twee weken nadat het verzoek is gepreciseerd of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
7. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in hoofdstuk 5.

Artikel 5.1

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf
 - e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.

2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
 - g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
 - i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.

4. Openbaarmaking kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist. Het bestuursorgaan doet mededeling aan de verzoeker van de termijn waarbinnen de openbaarmaking alsnog zal geschieden.

5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.

6. Het openbaar maken van informatie blijft in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, in geval van milieu-informatie eveneens achterwege voor zover

Datum
22 maart 2023
Onze referentie
BuZa.2023.150
27-17

daardoor het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig geschaad wordt en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.

7. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

Datum
22 maart 2023
Onze referentie
BuZa.2023.150
27-17